

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 647/2014-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. P., zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Kusom, Námestie osloboditeľov 10, Michalovce, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžso 37/2013 z 15. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. júla 2014 doručená sťažnosť M. P. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sžso 37/2013 z 15. apríla 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľke bol ostatným rozhodnutím Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SLV-PS-PK-88/2012 z 18. júla 2012 (ďalej len „rozhodnutie ministerstva“) priznaný výsluhový invalidný dôchodok vo výške 340,30 €. Rozhodnutie ministerstva napadla sťažovateľka žalobou podľa § 247 ods. 1 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). Krajský súd v Bratislave svojím rozsudkom sp. zn. 1 S 225/2012 z 30. mája 2013 vyhovel sťažovateľkou podanej žalobe, rozhodnutie ministerstva zrušil a vec vrátil ministerstvu na nové konanie. Najvyšší súd svojím rozsudkom sp. zn. 1 Sžso 37/2013 z 15. apríla 2014 zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 S 225/2012 z 30. mája 2013 tak, že žalobu zamietol. V ostatnom podala sťažovateľka ústavnému súdu sťažnosť.

3. Sťažovateľka v podanej sťažnosti koncentrovala svoju argumentáciu predovšetkým do sféry skutkových zistení, keď dôvodila, že *„Zo žalobného návrhu je zrejmé, že sťažovateľka sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia zo dňa 23.03.2012, ktorým jej bol priznaný invalidný výsluhový dôchodok vo výške 340,30 €. Priznanú výšku invalidného výsluhového dôchodku správny orgán odôvodňuje tým, že podľa Lekárskej správy posudkového lekára MV SR v Košiciach zo dňa 23.02.2012 bol posúdený zdravotný stav sťažovateľky a bolo určené 30 % zníženie schopnosti vykonávať primerané civilné zamestnanie. Sťažovateľka namietala, že závery lekárskej správy posudkového lekára MV SR sú v rozpore so závermi znaleckého posudku P. J. zo dňa 12.12.2011, tiež s ďalšími lekárskymi správami, ktoré tvoria prílohu tohto znaleckého posudku. V tomto znaleckom posudku je tiež posúdený zdravotný stav poškodenej, ktorý správny orgán ignoroval a vôbec nebral do úvahy pri svojom rozhodovaní. Z uvedeného dôvodu rozhodnutie správneho orgánu na prvom stupni, ale aj odvolacieho správneho orgánu je nepreskúmateľné. ... No Najvyšší súd Slovenskej republiky v napadnutom rozsudku zo dňa 15.04.2014 za tej istej dôkaznej situácie uviedol, že oboznámil sa s obsahom prvostupňového ako aj odvolacieho posudku a dospel k záveru, že uvedené posudky spĺňajú obsahové a formálne náležitosti, ktoré na ne kladie ustanovenie § 85 ods. 1 a 4 zák. č. 328/2002 Z. z.. Ďalej, že v oblasti posudzovania nároku na dávky výsluhového zabezpečenia predstavuje lekársky posudok základný podklad rozhodnutia na lekárske zachytenie skutkového stavu...“*. V nadväznosti na uvedené konštatovala, že *„Právne názory*

odvolacieho súdu majú skôr charakter akademický než skutkový, ktorý sa má týkať konkrétnej veci. Najvyšší súd sa nijako nevysporiadal s námietkou sťažovateľky, že lekárske správy posudkového lekára zo dňa 23.02.2012 a lekársky posudok hlavného posudkového lekára zo dňa 07.05.2012 neodkazujú na žiadnu konkrétnu lekársku správu, ktorá by potvrdila ich závery o zdravotnom stave sťažovateľky, t. j. 30 % zníženie schopnosti vykonávať primerané civilné zamestnanie.“. V závere zhodnotila, že „Z obsahu napadnutého rozsudku je zrejmé a preukázané, že najvyšší súd sa v odôvodnení rozsudku nijako logicky nevysporiadal s námietkami žalobkyne (sťažovateľky). Možno ustáliť, že napadnutý rozsudok vykazuje hodnotenie kľúčových dôkazov vykazuje vysoký stupeň svojvôle a arbitrárnosti. Napadnutý rozsudok nie je odôvodnený tak, ako má na mysli ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p.. Nedostatočným odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom a bolo porušené právo na súdnu ochranu. ... Napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. ... Napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu ústavného práva garantovaného v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“.

4. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo M. P... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. k. 1 Sžso/37/2013 porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Sžso/37/2013 zo dňa 15. apríla 2014 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť M. P... trovy právneho zastúpenia...“.

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

7. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je ani zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňované

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde... Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

9. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

10. Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. februára 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé

prerokovanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08). Ústavný súd napokon poznamenáva, že medzi právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne (II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07).

11. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

12. Najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 1 Sžso 37/2013 z 15. apríla 2014 v podstatnom uviedol:

«34. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O. s. p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O. s. p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O. s. p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie správneho orgánu je vo výroku vecne správne, a preto napadnutý rozsudok postupom podľa

220 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 zmenil tak, že žalobu podľa 250j ods. 1 O. s. p. zamietol.

35. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (žalobkyne), t. j. zodpovednosti za obranu svojich práv (*vigilantibus leges sunt scriptae*), vybrať si podľa Občianskeho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší proti rozhodnutiu či postupu orgánu verejnej správy. Preto správny súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody, t. j. dispozitívne rozhodnutie účastníka konania z úradnej povinnosti meniť alebo ho presvedčať o nevhodnosti takto zvoleného prostriedku nápravy.

36. Rovnako Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je prieskum vecnej správnosti výroku rozsudku krajského súdu (§219 ods. 1 v spojení s § 205 O. s. p.) o zrušení napadnutého rozhodnutia, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O. s. p.) preskúmal rozsudok krajského súdu i súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zrušujúcimi námietkami žalobkyne (§ 250j ods. 2 O. s. p.), ako aj so stanoviskami zvyšných účastníkov, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Ďalej zdôrazňuje, že podľa ustálenej súdnej judikatúry (najmä nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 127/07-21, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo/84/2007, sp. zn. 6 Sžo/98/2008, sp. zn. 1 Sžo/33/2008, sp. zn. 2 Sžo/5/2009 či sp. zn. 8 Sžo/547/2009) nie je úlohou súdu pri výkone správneho súdnictva nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či oprávnené a príslušné správne orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Preto odvolaciemu súdu neprislúcha ani takto vymedzený rámec prieskumu rozšíriť aj na iné rozhodnutia, hoci s prv menovaným sú tesne zviazané nielen dôsledkami ale aj účastníkmi.

37. V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) Najvyšší súd celkom zdôrazňuje, že podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu ako aj žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je otázka správneho zistenia rozhodujúcich skutočností a dostatočného rámca podkladov pre naplnenie zásady materiálnej pravdy.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

38. Ak Najvyšší súd dôjde k záveru, že už prvé procesné, resp. iné pochybenia žalovaného krajský súd nedostatočne pri kontrole zákonnosti vyhodnotil a ich intenzita naplní zrušovacie dôvody uvedené zákonodarcom v ustanovení § 250j ods. 2 O. s. p., potom preverovanie oprávnenosti ďalších námietok je v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [najmä rozsudok Ruiz Torija v. Španielsko, resp. neskôr Garcia Ruiz v. Španielsko (vo veci č. 30544/96 z 20.01.1999)] nehospodárne. Obdobný postup je možné analogicky použiť aj vo vzťahu k argumentácii žalovaného.

39. Z citovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva jasný právny názor, že správny súd nemusí dať detailné odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového), ale aj odvolacieho (ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia), by malo postačovať na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

40. Najvyšší súd z napadnutého rozsudku zistil, že krajský súd sa v svojom odôvodnení zaoberal interpretáciou ustanovenia § 39, § 40 ods. 1, § 42, § 43 ods. 1 a 2, § 44, § 84 ods. 1, § 85 ods. 1 písm. g) a h) a § 102 zák. č. 328/2002 Z. z. Jadrom zrušujúceho rozsudku krajského súdu je nepochybne nedostatočne zistený skutkový stav veci (viď bod č. 23), čo krajský súd výslovne vyjadril uvedením § 250j ods. 2 písm. c) O. s. p. vo výrokovej časti rozsudku.

Následne v odôvodnení krajský súd niektoré vybrané konštatovania hlavného posudkového lekára charakterizoval ako nie postačujúce (viď bod č. 22), nakoľko v celom

posudku určenie miery zníženia schopnosti vykonávať primerané civilné zamestnanie žalobkyňou nemá oporu v ochoreniach žalobkyne, na základe ktorých mala byť stanovená.

41. Takisto krajský súd vytkol žalovanému (viď bod č. 21), že posudkový lekár si nesplnil svoju povinnosť v lekárskom posudku riadne odôvodniť svoj záver o konkrétne vyjadrenej miere zníženia schopnosti vykonávať primerané civilné zamestnanie.

42. Nakoľko právnym základom zrušujúceho rozsudku krajského súdu je titul obsiahnutý v ust. § 250j ods. 2 písm. c) O. s. p. je nutné oprávnenosť tohto použitia tohto titulu, vzhľadom na protikladnú argumentáciu účastníkov, preveriť.

Najvyšší súd sa prostredníctvom svojej rozhodovacej činnosti už viackrát vyjadril k obsahu zrušujúceho ustanovenia § 250j ods. 2 písm. c) O. s. p., a to aj z pohľadu súdneho prieskumu rozhodnutí v oblasti lekárskeho vied. Pritom kládol vysoký dôraz na zachytenie skutkového stavu prostredníctvom písomných podkladov zhromažďovaných správnym orgánom prostredníctvom administratívneho spisu. Napríklad prostredníctvom rozsudku I Sžo/33/2010 z 22.03.2011 vyslovil nasledujúce právne názory:

„Najvyšší súd v svojej rozhodovacej praxi neustále upozorňuje účastníkov na odlišný charakter správneho súdnictva, v ktorom prevažuje kasačný spôsob prieskumu (§ 250i ods. 1 veta prvá O. s. p.) napadnutých správnych rozhodnutí, tzn. že správny súd vykonáva iba prieskum správnosti zistenia skutkového stavu na základe podkladov obsiahnutých v pripojenom správnom spise (§ 250i ods. 1 veta druhá O. s. p.), a ak dospeje k názoru, že skutkový stav nebol riadne zistený, nie je to dôvod na súdne zisťovanie riadneho skutkového stavu vykonávaním dôkazov, ale naopak je to zákonný dôvod na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu.

Je celkom logické, že žalobca v súdnom konaní prezentuje svoje subjektívne predstavy, prečo by malo byť rozhodnutie správneho orgánu preňho priaznivé. Toto však na úspech v súdnom prieskume správnych rozhodnutí je nepostačujúce, pokiaľ žalobca okrem svojich predstáv neponúkne právne relevantnú argumentáciu (dôkazné prostriedky) na ich podporu (procesná zásada bremena tvrdenia).

V správnom konaní je vykonanie dôkazov veľakrát spojené, resp. si vyžaduje osobitné znalosti na to, aby bol správne verifikovaný obsah dôkazu. Aj v konaniach spojených s posúdením zdravotného stavu žalobca sa vyžadujú na zistenie skutkového stavu osobitné, najmä medicínske znalosti, ktorými sudcovia bežne nedisponujú.“

43. Vyššie prezentované názory ďalej Najvyšší súd rozviedol prostredníctvom iného rozsudku (sp. zn. 1 So/57/2012 z 13. augusta 2013) nasledovne tak, že vymedzil vo všeobecnej rovine tri úrovne vadných zistení skutkového stavu, ktoré je nedostačujúce na (právne) posúdenie veci:

„Občiansky súdny poriadok medzi zrušovacie dôvody správneho súdnictva spojené so skutkovým stavom zaraďuje najmä také zistenie skutkového stavu, ktoré je zákonodarcom prezentované ako nedostačujúce na posúdenie veci (vid' § 250j ods. 2 písm. c/ v spojení s § 250i ods. 2 O. s. p.). Uvedená vada v zistení skutkového stavu (t. j. nie riadne zistený skutkový stav) môže kolísať v rôznych medziach, a to:

i. neúplné zistený, tzn. s riadnou oporou v právnom poriadku neboli zistené všetky potrebné skutočnosti (napríklad prehliadnutie konkrétnej skutočnosti alebo odmietnutie vykonania predkladaného alebo požadovaného dôkazu a iné),

ii. nedostatočne (kvázi úplne) zistený, tzn. bez riadnej opory v právnom poriadku (napríklad následkom omylu pri výbere ustanovenia) boli zistené celkom iné a teda nepotrebné skutočnosti, poprípade s riadnou oporou v právnom poriadku boli predložené alebo získané dôkazné prostriedky nesprávne vyhodnotené (napríklad špatne určený vek žiadateľa alebo jeho zdravotné postihnutie, a to aj na základe nepravdivých, falšovaných či pozmenených informácií alebo dokumentov, alebo zamlčaním podstatných údajov dôležitých pre dávkové konanie a iné vady skutkového stavu), alebo

iii. nelegálne zistený skutkový stav, tzn. v rozpore správnym poriadkom (najmä v rozpore s právnym predpisom upravujúcim oprávnené používanie rôznych zisťovacích metód a s následkami uvedenými v ustanovení § 7 ods. 3 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov /zákon o ochrane pred odpočúvaním/).“

44. Potom z citovaného textu judikátu vyplýva pre správne súdnictvo potreba, aby konajúci súd využívajúc zrušovací titul obsiahnutý v ustanovení § 250j ods. 2 písm. c) O. s. p. konkretizoval úroveň vadnosti zistení skutkového stavu za účelom, aby správny orgán, ako účastník súdneho prieskumu, bol zákonným spôsobom poučený o svojich pochybeniach a bol mu naznačený spôsob nápravy.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva (vid' najmä bod č. 21), že posudkový lekár sa nedostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými lekáorskými

správami od ošetrovujúcich lekárov žalobkyne, ako aj so znaleckým posudkom predloženým žalobkyňou. Pre Najvyšší súd sa potom javí, že záver krajského súdu smeroval k nedostatočnosti zisťovania skutkového stavu, lebo mu predložené dôkazné prostriedky žalovaný mal nesprávne vyhodnotiť.

45. Z uvedeného dôvodu sa Najvyšší súd oboznámil s obsahom prvostupňového (č. p.: SPC-OZ-PL-60/2012 z 23.02.2012), ako aj odvolacieho posudku (č. p.: SPC-OZ-PL-33-004/2012 zo 07.05.2012) a dospel k záveru, že uvedené posudky spĺňajú obsahové a formálne náležitosti, ktoré na ne kladie ustanovenie § 85 ods. 1 a 4 zák. č. 328/2002 Z. z. Pritom v oblasti posudzovania nároku na dávky výsluhového zabezpečenia predstavuje lekárske posudok základný podklad rozhodnutia na lekárske zachytenie skutkového stavu.

Ďalej Najvyšší súd, po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia žalovaného z 18.07.2012, dospel k záveru, že žalovaný sa iba neobmedzil na formálne prevzatie niektorých záverov z lekárskeho správ, ale zaoberal sa tam tvrdenými skutkovými argumentmi (str. 3 až 4) a vyvodil z nich právne závery. Preto Najvyšší súd nemohol označiť skutkový stav zistený posudkovými lekármi žalovaného ani ako nelegálne, ani ako nedostatočne či neúplne zistený, hoci žalobkyňa poukazovala na tvrdený rozpor s pripojeným znaleckým posudkom vypracovaný znalcom P. J. dňa 12.12.2011.

Podľa § 85 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z. z. lekárskou posudkovou činnosťou u policajtov je

a) kontrola posudzovania spôsobilosti vykonávať službu ošetrovujúcim lekárom pri dočasnej neschopnosti policajta a posúdenie, či dočasná neschopnosť je dôsledkom okolností podľa § 7 ods. 3 a posúdenie súvislosti choroby, úrazu alebo úmrtia s výkonom služby,

b) kontrola dodržiavania liečebného režimu policajta dočasne neschopného, ak je potrebné overiť podozrenie z porušenia liečebného režimu alebo ak bolo kontrolou osôb uvedených v § 80 ods. 3 zistené podozrenie z porušenia liečebného režimu alebo ak je to potrebné na posúdenie ďalšieho trvania dočasnej neschopnosti policajta,

c) posúdenie účelnosti vynaložených nákladov spojených s liečením služobného úrazu alebo choroby z povolenia,

d) kontrola bodového ohodnotenia služobného úrazu na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia,

e) posúdenie, či poškodenie zdravotného stavu policajta alebo poberateľa dôchodku z výsluhového zabezpečenia odôvodňuje poskytnutie kúpeľnej starostlivosti,
f) posúdenie predĺženia podpornej doby,

g) posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu policajta počas trvania služobného pomeru a posúdenie, v akej miere je znížená jeho schopnosť vykonávať primerané civilné zamestnanie po skončení služobného pomeru zo zdravotných dôvodov,

h) posúdenie, či sa stal policajt invalidný v dôsledku choroby z povolania alebo služobného úrazu a v akej miere je znížená jeho schopnosť vykonávať primerané civilné zamestnanie podľa tohto zákona,

i) kontrola zdravotného stavu poberateľa invalidného výsluhového dôchodku a poberateľa invalidného dôchodku v určenej lehote na účely posúdenia, či jeho invalidita naďalej trvá.

46. Ďalej v súvislosti s procesom riadnej aplikácie práva a námietkou žalobkyne týkajúcou sa využitia ustanovení zák. č. 461/2003 Z. z. na prejednávajúcu vec invalidného výsluhového dôchodku Najvyšší súd z vyššie citovaného rozsudku (sp. zn. I So/57/2012) zdôrazňuje tieto právne názory:

„Ďalej Najvyšší súd zdôrazňuje, že je nemysliteľné bez znalosti konkrétnej právnej oblasti (v prejednávanej veci ustanovení platných predpisov práva sociálneho zabezpečenia, a to nielen z pohľadu vnútroštátneho, ale aj medzinárodnoprávneho) vymedzovať skutkový stav. Z uvedeného vyplýva vzájomná (recipročná) previazanosť skutkového stavu a právnej subsumcie v tom duchu, že skutkový stav má minimálne tak významný vplyv na voľbu konkrétneho právneho ustanovenia ako právne ustanovenie na riadne posúdenie právneho stavu.

Skutkový stav v sociálnych dávkových konaniach je svojim rozsahom, ako aj obsahom výslednou mozaikou zloženou z jednotlivých skutočností o zdravotnom a inom stave žiadateľa získaných v procese dokazovania vedeného najmä podľa ustanovení § 196 zák. č. 461/2003 Z. z. Pri žiadosti o zvýšenie raz priznaného invalidného dôchodku sa najmä zisťujú, resp. preverujú skutočnosti získané v procese lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia (§153 a nasl. zák. č. 461/2003 Z. z.) preukazujúce naplnenie hypotézy ustanovenia § 70, resp. § 71 zák. č. 461/2003 Z. z.“

47. Ako bolo vo vyššie citovanom texte rozsudku naznačené, skutkový stav predeterminuje výber konkrétnej právnej normy, a následný proces oboznamovania sa s obsahom uvedenej právnej normy pôsobí opačne na skutkový stav, t.j. zisťujú sa skutočnosti dovtedy opomenuté.

V súvislosti s uvedeným, že medzi žalobkyňou a žalovaným existuje spor o možnú aplikáciu zák. č. 461/2003 Z. z. (najmä jeho prílohy č. 4) a použiteľnosti znaleckého posudku, ktorý primárne vyhodnotil zdravotný stav žalobkyne za účelom zistenia podkladov pre bolestné a sťaženie, je nutné ustáliť vplyv oboch právnych predpisov na prejednávanou vec.

48. Zákonodarca rozsah svojej normotvornej činnosti s regulačným vplyvom na spoločenské vzťahy vymedzuje prostredníctvom úvodných ustanovení právneho predpisu. Z porovnania úvodných ustanovení zák. č. 328/2002 Z. z. a zák. č. 461/2003 Z. z. jednoznačne vyplýva vzťah limitovanej subsidiarity (viď § 1 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z. z.) bez pripustenia legislatívnej konkurencie (ktorej sa domáha žalobkyňa svojou argumentáciou), pričom zák. č. 328/2002 Z. z. plní úlohu špeciálneho zákona (viď osobitný adresát ako špeciálny subjekt sociálno-právnych vzťahov) vo vzťahu k zák. č. 461/2003 Z. z., ktorý je svojim charakterom všeobecným predpisom.

Preto je celkom neopodstatnená argumentácia žalobkyne, keď sa dovoľáva v prípade žiadosti o výsluhový invalidný dôchodok, ktorý spadá do špeciálnej oblasti výsluhového zabezpečenia policajtov (v jej prípade § 40 až 43 zák. č. 328/2002 Z. z.) a ktorý z tohto dôvodu nie je vôbec regulovaný prostredníctvom právnych noriem zakomponovaných do zák. č. 461/2003 Z. z.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z. z. tento zákon upravuje sociálne zabezpečenie policajtov a profesionálnych vojakov, ktoré tvorí

- a) nemocenské zabezpečenie,
- b) úrazové zabezpečenie,
- c) výsluhové zabezpečenie a
- d) služby sociálneho zabezpečenia.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. tento zákon vymedzuje sociálne poistenie, upravuje rozsah sociálneho poistenia, právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia,

organizáciu sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia a konanie vo veciach sociálneho poistenia.

49. S uvedeným záverom súvisí aj polemika účastníkov podporovaná krajským súdom okolo použiteľnosti znaleckého posudku na prejednávajúcu vec. Najvyšší súd už viackrát judikoval svoj právny názor (najmä rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 5 Szd/3/2009 z 03.11.2009) na využiteľnosť znaleckého posudku v agende so skutkovým stavom založeným na odbornom medicínskom posúdení:

„Obdobne myšlienka žalovaného, že krajský súd nesprávne konal, keď rozhodol, že rozpor medzi dvoma rozdielnymi listinnými dôkazmi má odstrániť žalovaný a to tak, že nariadi znalecké dokazovanie súdnym znalcom, resp. príslušným ústavom, pri ktorej žalovaný vychádzal z ust. § 250i ods. 2 O. s. p. nie je správna. Na jednej strane je pravdou, že nie je v určitých prípadoch viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom, avšak krajský súd adresoval žalovanému prostredníctvom svojho odôvodnenia informáciu, že skutkový stav nebol zistený vôbec (existencia protikladných odborných zistení), a preto mu rozhodnutie vrátil na ďalšie konanie za účelom zistenia skutkového stavu. Ako už bolo vyššie odôvodnené, táto situácia mohla nastať zásluhou žalovaného aj počas súdneho konania.

Nielen štruktúra Ústavy Slovenskej republiky (5. hlava - zákonodarná moc, 6. hlava - výkonná moc, 7. hlava - súdna moc) ale aj z čl. 141 ods. 2 ústavy jednoznačne vyplývajú ústavné limity jednotlivých zložiek štátnej moci. Súd preto počas súdneho konania v tak odborných otázkach nemôže vysloviť sám odborný záver o tom, či bola zdravotná starostlivosť poskytnutá v súlade s najnovšími poznatkami lekárskej vedy v situácii, keď skupina odborníkov (okrem iného nositeľov prestížnych pedagogických titulov v oblasti medicínskeho vzdelávania) na poskytovanie zdravotníckej starostlivosti dôjde k celkom opačným záverom, ako znalec, ktorý je štátom aprobovanou osobou na osvedčovanie odborných skutočností. Takýto záver musí vysloviť správny orgán a súd je podaním správnej žaloby iba prizvaný do pozície preskúmania zákonnosti, či vyslovené odborné závery o poskytovaní zdravotníckej starostlivosti boli vyslovené v súlade so zákonom (a to najmä so zásadou voľného hodnotenia dôkazov) alebo nie, pričom obsah týchto záverov neskúma z hľadiska odborného ale z hľadiska právneho.

Rovnako s námietskou žalovaného, že v správnom konaní dostatočne zistil skutkový stav veci a že prípadné závery o nižšej úrovni odbornej spôsobilosti osôb oprávnených na výkon dohľadu oproti znalcom nemajú oporu v zákone, ani v zákonnom predpise, nemôže Najvyšší súd súhlasiť. Predovšetkým Najvyššiemu súdu neprislúcha hodnotiť a ani krajský súd nikdy nepodporil žiadne myšlienky o nedostatočnej odbornej úrovni odborníkov žalovaného, ktorí v správnom konaní vyslovili odborný záver. Zásadnou úlohou žalovaného je preukázať nezávislosť takýchto odborníkov na žalovanom (napr. neexistenciou pracovnoprávneho alebo obdobného vzťahu) a ďalej vyhodnotiť ich hodnovernosť v dokazovaní. Táto hodnovernosť je však v tomto konaní spochybnená, lebo ani význam znaleckého posudku nemôže byť v kontexte dokazovania znižovaný.

Navyše, štát ustanovuje do pozície znalcov odborné osobnosti v danom odbore a odvetví ľudských činností a vedy za účelom zabezpečenia spravodlivého poskytovania súdnej a inej právnej ochrany. Pritom ich zaväzuje pri výkone činnosti povinnosťou rešpektovať určité odborné postupy pod sankciou trestnoprávnej alebo disciplinárnej zodpovednosti. Minimálne tieto podmienky favorizujú znalcov a spôsobujú vyššiu dôveryhodnosť ich skutkového zistenia, hoci ich akademické tituly nedosahujú spoločenskej úrovne iných odborníkov v ich odbore alebo odvetví.“

50. Najvyšší súd musí v súvislosti s vyššie uvedenými závermi zdôrazniť, že prípustnosť znaleckého posudku, resp. iného písomne zachyteného úkonu znaleckej činnosti je z procesného hľadiska merané jeho využiteľnosťou, t. j. či spĺňa kritérium odborného posúdenia skutočností významných pre rozhodnutie vo veci samej.

Z obsahu znaleckého posudku č. 1/2011 vypracovaného znalcom z odboru: Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: Choroby z povolania, P. J. (č. l. 17) vyplýva jeho úloha (tá je následne podrobne vymedzená v 4 otázkach), aby pre zadávateľa (právny zástupca žalobkyne) posúdil správnosť posúdenia a odškodnenia priznanej choroby z povolania.

51. Avšak predmetom súdneho prieskumu nie sú právne otázky riadnej aplikácie právnych noriem na odškodnenie bolestného, či sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne, ale právne závery vyplývajúce z posúdenia jej žiadosti o priznanie invalidného výsluhového dôchodku.

Navyše musí Najvyšší súd nesúhlasiť s formuláciou 4. otázky, ktorá presahuje rámec znaleckej činnosti, nakoľko požiadavka na vystavenie lekárskeho posudku znalcom zasahuje

v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy do zákonného oprávnenia lekárskej posudkovej činnosti zverenej v zmysle § 85 zák. č. 328/2002 Z. z. konkrétnym úradným osobám.

52. Na uvedenom základe si potom Najvyšší súd nemohol osvojiť argumentáciu krajského súdu, že skutkový stav v prípade žalobkyne nebol dostatočne zistený.

Obdobne ani argumenty žalobkyne v jej stanovisku nevyhodnotil ako relevantné.

V.

53. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené žalobkyňou uvádza, že napadnuté rozhodnutie žalovaného má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle predpisov sociálneho zákonodarstva (vrátane § 47 Správneho poriadku). Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené.

Počas konania nebolo účastníkmi naznačené ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie prerušiť.

54. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovaných rozhodnutiach sp. zn. I Sžso/33/2010 alebo I So/57/2012, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

55. Najvyšší súd v súlade so zásadou hospodárnosti súdneho konania, ako aj so svojou dlhodobo ustálenou praxou neuviedol vo výroku zrušujúceho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O. s. p.), nakoľko dôvodom podania tejto informácie súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O. s. p. poskytnúť podklady pre posúdenie prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve sú nielen generálne (§ 246c ods. 1 O. s. p.), ale aj špeciálne (§ 250ja ods. 6 O. s. p.) opravné prostriedky neprípustné s výnimkou prípadu úplnej jurisdikcie zakotvenej

v ustanovení § 250ja ods. 5 O. s. p., a táto situácia v prejednávanej veci nenastala, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O. s. p, na výrok rozhodnutia Najvyššieho súdu aplikovať.

56. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O. s. p., podľa ktorého neúspešnej žalobkyni právo na úplnú náhradu trov tohto konania nevzniklo.

57. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O. s. p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O. s. p. (úprava sociálno - poisťných vzťahov spojených so vznikom alebo zánikom vzťahu sociálneho zabezpečenia alebo poistenia je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O. s. p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.»

13. Ústavný súd s poukazom na rozdelenie súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) stabilne judikuje, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00). Ústavný súd taktiež zotrváva na svojej konštantnej judikatúre, podľa ktorej súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a to s ohľadom na to, o aké rozhodnutie ide (meritórne alebo procesné) a v akom štádiu súdneho konania je rozhodnutie vydané. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05, III. ÚS 25/06, IV. ÚS 301/09,

IV. ÚS 27/2010, rovnako aj rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, Annuaire, č. 303-B).

14. V súvislosti s preskúmaním napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorý bol vydaný v konaní podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), je potrebné podľa názoru ústavného súdu predovšetkým zohľadniť špecifiká tohto konania (správne súdnictvo). V konaní podľa V. časti OSP súdy preskúmavajú „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov (§ 244 ods. 1 OSP).

15. Z uvedeného vyplýva, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Inými slovami, treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy (II. ÚS 127/07, II. ÚS 197/2010, I. ÚS 241/2012, IV. ÚS 237/2012, III. ÚS 34/2013, I. ÚS 178/2014).

16. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania poskytuje pri rozhodovaní o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§ 247 a nasl. OSP), t. j. v konaní, v ktorom fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu. Ak účastník konania splní predpoklady ustanovené zákonom na poskytnutie ochrany v konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v akom sa preukáže existencia dôvodov na poskytnutie súdnej ochrany v takom konaní. Poskytnutie takejto právnej ochrany však prirodzene nemožno považovať za právo na úspech v predmetnom konaní (II. ÚS 4/94).

17. V širších súvislostiach ústavný súd poukazuje aj na svoj judikovaný názor, podľa ktorého prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti,

čo je aj prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („iura novit curia“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárný a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

18. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu konštatuje, že najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Teda je možné konštatovať, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu je riadne odôvodnené, nie je arbitrárne a z ústavného hľadiska plne akceptovateľné a nesignalizuje možnosť porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Najvyšší súd vo svojom napadnutom rozhodnutí primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľkou vznesené skutkové tvrdenia, ku ktorým v primerane podrobnej svojej argumentácii zdôvodnil aj svoje úvahy, ktoré konfrontoval aj so závermi krajského súdu. Inými slovami, podľa názoru ústavného súdu aj z citovaných častí odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu jednoznačne a presvedčivým spôsobom plynú dôvody, ktoré tento súd viedli k zamietnutiu sťažovateľkinej žaloby. Najvyšší súd zodpovedal všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04), ktorej sa sťažovateľka svojím návrhom podaným podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku domáhala, a taktiež v podrobnej svojej argumentácii zhodnotil svoj pohľad na sťažovateľkou ponúknuté vlastné skutkové úvahy vychádzajúce z ňou predložených dôkazných prostriedkov, pričom svoj názor podporil aj citovanou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu a ústavného súdu. V tomto ohľade sťažovateľka neponúkla ústavnému súdu žiadnu nielen podnetnú, ale predovšetkým presvedčivú argumentáciu.

19. V súvislosti so sťažovateľkou deklarovanej prejavom nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom

základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania, resp. základné právo na súdnu ochranu nezahŕňa v sebe záruku úspechu v konaní (II. ÚS 3/97, I. ÚS 225/05, II. ÚS 56/07).

20. Ústavný súd teda poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej postup súdu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva na súdnu ochranu vyjadreného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Ústavný súd konštatuje, že námietky sťažovateľky neindikujú také pochybenie zo strany najvyššieho súdu, ktoré by umožnilo ústavnému súdu po prijatí sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu dospieť k záveru, že by ním mohlo byť porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2014